

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-391/2015-15
Датум: 01. јул 2015. године
Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 49/2011), одлучујући по пријави концентрације заведеној под бројем 6/0-02-391/2015-1 коју је 11. маја 2015. године у име подносилаца пријаве, друштва PRESS INTERNATIONAL MARKETING I DISTRIBUCIJA д.о.о. Нови Сад, са седиштем у Новом Саду ул. Професора Грчића 1в, матични број друштва 08468737, и Предузећа за графичку издавачку делатност БЕОКОЛП д.о.о. Београд (Нови Београд) са седиштем на Новом Београду ул. Владимира Поповића бр. 6, матични број друштва 17161423 (у даљем тексту: подносиоци пријаве), поднела адвокат Јелена Вујовић, из Новог Сада, ул. Булевар ослобођења бр. 82/3, дана 01. јула 2015. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје променом облика контроле над привредним друштвима PRESS INTERNATIONAL MARKETING I DISTRIBUCIJA д.о.о. Нови Сад, са седиштем у Новом Саду ул. Професора Грчића 1в, матични број друштва 08468737, и Предузећа за графичку издавачку делатност БЕОКОЛП д.о.о. Београд (Нови Београд) са седиштем на Новом Београду ул. Владимира Поповића бр. 6, матични број друштва 17161423, до које долази услед консолидације пословања међусобном разменом удела у власништву од по 50% између наведених привредних друштава.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да су подносиоци пријаве, у прописаном року и у целости извршили уплату накнаде за издавање овог решења у висини од 3.008.015,00 (тримилионаосамхиљадепетнаест) динара на динарски рачун Комисије за заштиту конкуренције број 840-0000000880668-16, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-391/2015, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобравању концентрације у скраћеном поступку из члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о

висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, обрачунате по средњем девизном курсу на дан уплате.

Образложење

Привредна друштва PRESS INTERNATIONAL MARKETING I DISTRIBUCIJA д.о.о. Нови Сад, са седиштем у Новом Саду ул. Професора Грчића 1в, матични број друштва 08468737, и Предузеће за графичку издавачку делатност БЕОКОЛП д.о.о. Београд (Нови Београд) са седиштем на Новом Београду ул. Владимира Поповића бр. 6, матични број друштва 17161423, поднела су дана 11. маја 2015. године, преко пуномоћника адвоката Јелене Вујовић, из Новог Сада, ул. Булевар ослобођења бр. 82/3, пријаву концентрације број 6/0-02-391/2015-1, насловљену као Захтев за издавање одобрења за спровођење концентрације (у даљем тексту: пријава). Прегледом достављене документације, утврђени су извесни недостаци наведене пријаве, као и потреба за додатним појашњењем и образложењем одређених ставова наведених у пријави. Због тога је Комисија 09. јуна 2015. године упутила подносиоцима пријаве налог за допуну пријаве концентрације. Допуном документације која је Комисији на њен захтев достављена 12. јуна 2015. године, отклоњени су недостаци поднете пријаве, које је Комисија утврдила у њеној иницијалној форми и о томе обавестила подносиоце, чиме су испуњени услови за поступање и одлучивање у овом предмету у скраћеном поступку. Подносиоци пријаве су у целости уплатили прописани износ накнаде за издавање акта Комисије, што је констатовано у ставу II диспозитива.

PRESS INTERNATIONAL и БЕОКОЛП обављају послове дистрибуције јединствене групе производа које чине штампани медији. Учесници у концентрацији су директно присутни на најужем тржишту дистрибуције новина и магазина на целој територији Републике Србије. Предметна дистрибуција се обавља традиционалном методом физичког превоза новина од издавача/штампарије до малопродајних места на целој територији Србије.

Друштво PRESS INTERNATIONAL се бави veleпродајом и превозом штампе а претежна регистрована делатност је трговина на велико осталим производима за домаћинство. Ово друштво је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре по решењу број БД 7641/2005 од 21. марта 2005. године. У пријави се наводи власничка структура друштва PRESS INTERNATIONAL у којој учествују три физичка лица и то: Велибор Ђуровић из Футога са 50% удела; Саша Глушац из Новог Сада са 30% удела; и Ивица Вукелић из Новог Сада са 20% удела.

Друштво БЕОКОЛП основано је 1997. године и бави се дистрибуцијом штампе, књига, CD и DVD-а, а претежна регистрована делатност је неспецијализована трговина на велико. У пријави је наведена и власничка структура друштва БЕОКОЛП чији су чланови два физичка лица и то: Анђа Бацковић са 50% удела; и Павле Бацковић са 50% удела.

Предметна пријава концентрације поднета је због намере учесника концентрације да у складу са Писмом о намерама од 08. маја 2015. године, које је достављено Комисији

као прилог поднете пријаве, изврше директну размену власничких удела од по 50% између друштва PRESS INTERNATIONAL и БЕОКОЛП. На описани начин PRESS INTERNATIONAL ће пренети право на 50% сопственог власничког удела у овом друштву на БЕОКОЛП, а БЕОКОЛП ће друштву PRESS INTERNATIONAL одобрити регистрацију 50% удела у сопственом власништву. У смислу наведеног предметну концентрацију чине две одвојене трансакције између истих учесника на тржишту, по основу којих сваки од учесника у концентрацији стиче по 50% удела у другом друштву. Учесници концентрације истичу да ће се након спровођења предметне концентрације сразмерно смањити удели у друштву PRESS INTERNATIONAL чији су власници три физичка лица, односно БЕОКОЛП чији су власници два физичка лица. Након спровођења концентрације, власници удела у друштву PRESS INTERNATIONAL ће бити: Анђа Бацковић са 25% удела, Павле Бацковић са 25% удела, Велибор Ђуровић са 25% удела, Саша Глушац са 15% удела и Ивица Вукелић са 10% удела. На другој страни власници удела у друштву БЕОКОЛП ће бити: Анђа Бацковић са 25% удела, Павле Бацковић са 25% удела, Велибор Ђуровић са 25% удела, Саша Глушац са 15% удела и Ивица Вукелић са 10% удела.

Подносиоци пријаве, поред описаног метода дистрибуције, су навели и постојање могућности дистрибуције новина у електронском формату преко електронских медија. У том смислу, подносиоци пријаве сматрају да тржиште електронске дистрибуције новина треба узети у обзир приликом дефинисања и сагледавања стварног релевантног тржишта у предметној концентрацији. Поред наведеног, подносиоци сматрају да Комисија треба да сагледа постојање потенцијалне и изузетно јаке конкуренције са сродних тржишта, коју према становишту подносиоца пријаве чине пре свега дистрибутери дувана, кондиторских производа, хране и сокова. Они, према наводима и оцени подносилаца могу уз изузетно мале трошкове, у кратком времену преусмерити своје пословне и продајне активности и за дистрибуцију и продају новина. У смислу свега наведеног, подносиоци пријаве предлажу да Комисија утврди као релевантно тржиште производа/услуга дистрибуцију новина, дувана, хране, пића и робе широке потрошње до малопродајних објеката на територији Србије.

Комисија је ценила наведене аргументе али није прихватила овај предлог подносилаца пријаве по питању одређивања релевантног тржишта производа у предметном случају. Подносиоци пријаве детаљно су описали организацију мреже дистрибуције штампе која је идентична код оба учесника концентрације. Дневна штампа се преузима у штампарији издавача, одакле се развози до пословница дистрибутера у различитим градовима, општинама и местима. Преузимање дневне штампе се обавља у периоду од 23:00 до 03:00 односно по сазнању да је одштампана одређена количина новина. Након преузимања дневних медија пословнице исте распоређују индивидуалним купцима у сегменту малопродаје, и то како традиционалним малопродајним објектима, тако и већим трговинским ланцима. Дистрибуција дневне штампе се обавља сваког дана осим у време празника. За разлику од дневних штампаних медија, ревијалне новине се преузимају углавном пре подне такође у штампарији или у магацину издавача. Развоз ревијалних новина је самосталан у току дана уколико су количине велике, односно заједно са дневном штампом уколико су количине мале.

Чак и сами подносиоци пријаве истичу да постоје специфичности у систему дистрибуције штампе, а једна од њих је свакако и специфичан ноћни систем дистрибуције. Поред тога Комисија сматра да се морају уважити и узети у обзир и друге специфичности новина као производа. Једна од специфичности новина као производа јесте та што на обим продаје, пресудан утицај имају издавачи, јер тражња претежно зависи од самог садржаја новина. Затим, издавачи поред прихода које остварују продајом новина као производа, остварују и другу врсту прихода кроз продају огласног простора у својим штампаним медијима. Даље, новине, нарочито дневне, карактерише пролазност или другачије речено, рок трајања, које је код дневних новина практично један дан. То значи, да дневне новине могу да се продају само током једног дана, док већ следећег дана оне немају никакву вредност. Тражња за дневним новинама је практично највише сконцентрисана у јутарњим сатима, па се у складу са тим мора организовати и специфичан начин дистрибуције новина до малопродајних места. Још једна специфичност новина као производа, коју истичу и подносиоци пријаве, јесте веома висок ниво фиксних трошкова дистрибуције.

Неке од наведених специфичности могу карактерисати и друге производе, али истовремено присуство свих набројаних специфичности у случају новина као производа јесте оно због чега се дистрибуција новина од издавача до малопродајних места сматра значајно различитом у односу на дистрибуцију других производа.

Због свега наведеног, Комисија је за потребе предметне концентрације релевантно тржиште производа/услуга одредила као тржиште дистрибуције новина и магазина. Као релевантно географско тржиште Комисија је одредила територију Републике Србије, у складу са својим надлежностима. При сагледавању потенцијалних ефеката предметне концентрације, Комисија је анализирала различите аспекте дозвољености концентрације.

Према наводима из пријаве, друштво PRESS INTERNATIONAL има удео од 15% до 20%, док друштво БЕОКОЛП има тржишни удео од 30 до 35% на предметном релевантном тржишту. Након спровођења концентрације, укупно тржишно учешће друштва PRESS INTERNATIONAL и БЕОКОЛП би било од 50 до 55%, што као податак наводе и сами подносиоци пријаве. Подносиоци пријаве су навели да се најбоља процена тржишних удела најближих конкурената утврђује у висини од 25% за Центросинергију, 12% за Траг прес и 8% за Беопрес. Поред стварне конкуренције, Комисија је узела у обзир и чињеницу да на територији Републике Србије постоји значајна потенцијална конкуренција која се пре свега огледа у дистрибутерима других производа (дувана, кондиторских производа, хране, сокова и сл.), који би могли уз релативно мале трошкове и у кратком временском периоду преусмерити своје пословне активности и на тржиште дистрибуције новина и магазина.

При анализи положаја учесника концентрације и њихове економске и финансијске моћи Комисија је узела у обзир чињеницу да малопродајну цену штампаних новина и магазина, као и дистрибутивну маржу одређују сами издавачи, због чега је положај дистрибутера новина и магазина у предметном ланцу прилично ограничен.

Посматрајући аспект могућности избора добављача и корисника Комисија је ценила изјаву подносилаца да њихови уговори о дистрибуцији не садрже било каква

територијална ограничења или посебне захтеве и обавезе према дистрибутерима у односу на купце или групу купаца у малопродаји. Такође, подносиоци су истакли да уговорима није утврђена појединачна ни генеричка обавеза испоруке појединачним градским и/или руралним подручјима и купцима на овим подручјима и да је у смислу наведеног дистрибутер слободан да врши испоруку свим купцима са којима договори или уговори испоруку. Поред тога, подносиоци су истакли и да са својим купцима немају никакве уговоре којима се купци условљавају или на други начин везују на набавку искључиво или у највећем обиму од учесника концентрације, те су сви превозници штампаних медија увек у могућности да своје услуге са једне стране понуде издавачима, односно штампане новине и магацине које би у том случају продавали на другој страни понуде свим купцима-малопродавцима укључујући и све оне малопродавце које тренутно снабдевају учесници у концентрацији.

Поред непостојања улазних баријера у смислу могућности једноставног уласка дистрибутера других производа (дувана, кондиторских производа, хране, сокова и сл.) на предметно релевантно тржиште који би, као што је то претходно констатовано, уз релативно мале трошкове и у кратком временском периоду могли преусмерити своје пословне активности и на тржиште дистрибуције новина и магацина, Комисија није идентификовала нити било какве правне и друге препреке за улазак потенцијалних конкурената на предметно релевантно тржиште.

Сама констатација непостојања улазних баријера указује на природу конкурентности самих учесника концентрације. Ако не постоје баријере уласка на тржиште, једини логички закључак који из тога произлази јесте, да се конкурентност на таквим тржиштима заснива на економској ефикасности. Подносиоци пријаве су истакли да трендови кретања њихових пословних активности указују стагнацију малопродајних цена новинских издања, што уз фиксни проценат дистрибутивне марже, смањење обима промета и присуство инфлације, неминовно доводи и до релативног пада зараде самих дистрибутера. Услед таквих околности предметна концентрација се може посматрати са становишта потенцијалног повећања ефикасности, што подносиоци образлажу ставом да би њено спровођење омогућило заједничку употребу и коришћење пословних и логистичких ресурса учесника у концентрацији те смањење паралелних трошкова на истим рутама транспорта (укупно 29 општина) и бољим условима набавке уз смањење зависних трошкова.

Имајући у виду трендове техничког и економског развоја, Комисија је узела у обзир и наводе подносилаца пријаве који се односе на чињеницу да се дистрибуција новина врши и електронским путем, што услед убрзаног развоја интернет услуга неминовно води ка постепеном опадању значаја штампаних медија.

Ради провере потенцијалних ефеката предметне концентрације на издаваче новина и магацина, Комисија је затражила писана изјашњења од релевантних учесника на овом тржишту, а на околности: могућег дејства на доношење пословних одлука издавача, повећања преговарачке моћи спојених учесника према издавачима и других позитивних, негативних или неутралних ефеката. Из достављених извештаја издавачких кућа проистиче да предметна концентрација неће утицати на доношење пословних одлука

издавача и да се не очекује промена у преговарачким односима којом учесници концентрације стичу могућност за неосновано повећање дистрибутивне марже. Напротив из чињенице спајања учесника концентрације управо се очекује повећање економске ефикасности дистрибутера. Актери на тржишту издавања новина и магазина, не очекују негативне ефекте предметне концентрације, већ углавном неутралне ефекте, а у неким сегментима и позитивне ефекте у пословању.

Комисија је на крају ценила и ефекте утицаја на крајње потрошаче. Узета је у обзир чињеница да крајњу малопродајну цену штампаних новина одређују сами издавачи, па дистрибутери у овом случају не могу имати утицај на одређивања крајњих малопродајних цена. Такође, цењен је и утицај на крајње потрошаче по питању потенцијалног негативног ефекта предметне концентрације у погледу престанка снабдевања руралних – мање профитабилних подручја. Подносиоци пријаве су изјавили да спровођење концентрације неће довести до неоправданог слабљења интензитета снабдевања руралних подручја ни у погледу учесталости ни у погледу услова и понуде у односу на захтеве купаца, а наводе да један од циљева концентрације јесте смањење трошкова што ће омогућити несметани наставак снабдевања руралних подручја која су због удаљености и већих транспортних трошкова мање профитабилна.

На основу свих коришћених и доступних података и информација које су Комисији доставили подносиоци пријаве, као и на основу других достављених информација и јавно доступних података прикупљених током овог поступка, и укупно утврђеног чињеничног стања у предметном управном поступку, оцењено је да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији у смислу члана 19 Закона. Комисија је овакав став и оцену темељила на утврђеним чињеницама, а пре свега на непостојању улазних баријера, ставовима издавача и трендовима кретања на предметном релевантном тржишту, на бази чега је и закључено да реализација ове концентрације неће довести до ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције на предметном релевантном тржишту, па је и одлучено као у диспозитиву. Током спроведеног поступка, Комисија није утврдила постојање разлога који би определили њену другачију одлуку у овом поступку.

Одлука у ставу другом, донета је применом чл. 65. ст 5. Закона, као и чл. 2. ст. 1. тач. 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту, у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена Комисији.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Доц. др Милоје Обрадовић